

Sociaal veiligheidsplan

*Basisschool
'n Baaken*

1. Visie en waarden

Onze pedagogische visie vormt voor ons de basis voor ons pedagogisch handelen.

Pedagogische visie:

Binnen onze onderwijsgemeenschap gaan we uit van de eigenheid en de kwaliteiten van elk individu. Dit doen we door een veilige en vertrouwde leer- en werkomgeving te realiseren waarin een onderzoekende en open houding de basis is voor ontwikkeling. Leerlingen, ouders en team vormen samen de schoolgemeenschap waarin iedereen actief betrokken is en met plezier aan deelneemt.

De aanvulling op de gezamenlijke pedagogische visie is:

'Op basisschool 'n Baaken is kleinschaligheid onze kracht'

2. Pedagogisch handelen

Uitgangspunten

Op 'n Baaken willen wij het sociaal competent gedrag van de leerlingen bevorderen. Om sociaal competent te kunnen functioneren, hebben de leerlingen sociale kennis, vaardigheden en houdingen nodig.

Naast het werken met de '*Kinderen en hun sociale talenten*', zetten we onderdelen van Rots & Water training in op onze school. De '*7 gewoonten van effectief leiderschap*' van Stephen Covey, vormen daarnaast een belangrijk uitgangspunt in ons pedagogisch handelen.

Schoolregels

In de groep hangt een affiche met daarop de drie schoolregels:

- We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken voor morgen.
- Iedereen heeft zijn eigen talent, laat maar zien wie je bent
- Voor groot en klein zullen we aardig zijn

Aan dit affiche worden de categorieën van de methode '*Kinderen en hun sociale talenten*' gekoppeld.

Methode '*Kinderen en hun sociale talenten*'

Op onze school wordt de methode wisselend (het ene jaar de ene jaargroep, dan daarna de andere jaargroep) binnen de combinatiegroep gebruikt, passend bij de actualiteiten en niveau van de combigroep.

De 7 gewoonten van Stephen Covey

Ouders

Communicatie met ouders over de leerlingen als ervaringsdeskundige. Ouders blijven belangrijke gesprekspartners als het gaat om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Aandacht voor gesprekken met leerlingen.

3. Preventieve activiteiten

Zicht op sociaal emotionele ontwikkeling, preventie pesten en ontwikkelen sociale vaardigheden:	
De methode <i>'Kinderen en hun sociale talenten'</i>	In elke combinatiegroep worden lessen gegeven.
Inzet Kanjertraining	De IB-er en enkele leraren zijn geschoold in de Kanjertraining.
Rots & water	De school heeft het Rots & water programma gevolgd. De aangeboden onderdelen worden jaarlijks herhaald in de groepen.
atol -regels	Dit zijn onze drie schoolregels: - Ieder heeft zijn eigen talent, laat maar zien wie je bent. - Voor groot en klein zullen we aardig zijn. - We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken voor morgen.
Groepsregels	Per combinatiegroep worden aan het begin van het schooljaar, door de groep zelf, groepsregels gemaakt.
Gouden regels	We stellen samen regels op als school over hoe we ons willen gedragen in de school en op de speelplaats.
Beweegwijs	Beweegwijs is een methode die structuur geeft aan het buitenspelen en die kinderen inzicht geeft in wat ze al kunnen. Naast een methode om meer en beter te bewegen is het zeker een methode die de sociaal emotionele ontwikkeling stimuleert.
Begin van het schooljaar	In de eerste schoolweek van het nieuwe schooljaar besteden wij in de groepen en op schoolniveau aandacht aan de omgang met elkaar, groepsvorming, en Positief Pedagogisch Klimaat. De ouders worden hier in betrokken. Als afsluiting van deze week is er een openingsviering in de kerk.
Zeven gewoonten van Stephen Covey	De gewoonten vormen een belangrijke basis en uitgangspunt voor ons pedagogisch handelen. Elke maand stellen we een gewoonte centraal. We geven lessen sociaal-emotionele ontwikkeling waarbij de gewoonten het uitgangspunt zijn.
Looqin	Het signaleringsinstrument Looqin geeft op basis van de ingevulde vragenlijsten door leraren en leerlingen (van groep 5 t/m 8) handelingssuggesties.
Mediawijsheid	Week van de mediawijsheid, november groepen 5 t/m 8. Daarnaast worden er lessen mediawijsheid gegeven in groepen waar zich incidenten voordoen.

4. Signaleren en handelen

Verschil tussen plagen en pesten

Plagen	Pesten
Gebeurt onbezonnen of spontaan.	Gebeurt met opzet: de pester weet vooraf wie hij of zij zal pesten, op welke manier en wanneer.
Heeft geen kwade bijbedoelingen.	Betekent iemand bewust kwetsen of kleineren.
Is meestal te verdragen of soms zelfs plezierig, maar kan ook kwetsend zijn.	De pester heeft geen positieve bedoelingen, wil pijn doen, vernielen of kwetsen
Duurt niet lang, gebeurt niet vaak en is onregelmatig.	Kan lang blijven duren, gebeurt meer dan eens, is systematisch. Houdt na een poosje niet vanzelf op.
Speelt zich af tussen 'gelijken'.	De strijd is ongelijk: de pester heeft altijd de bovenhand. De pester voelt zich zo machtig als het slachtoffer zich machteloos voelt.
Meestal één tegen één.	Gebeurt meestal in een groep (pester, meelopers, en supporters) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
De rollen liggen niet vast: nu eens plaagt de ene, dan de andere.	Heeft een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde, de slachtoffers ook. Als de slachtoffers wegvallen, kan de pester op zoek gaan naar een ander slachtoffer
Gevoel van irritatie is draaglijk en van korte duur. Soms wordt ze als prettig ervaren (plagen is kusjes vragen!).	Als er niet op tijd wordt ingegrepen, kunnen de lichamelijk en geestelijke gevolgen ingrijpend zijn en lang nawerken.
De relaties worden na het plagen meteen hervat.	Het is niet makkelijk om na het pesten een evenwichtige relatie te vinden; het herstel gaat moeilijk en traag
Het geplaagde kind blijft een volwaardig lid van de groep.	Het gepeste kind is geïsoleerd, voelt zich eenzaam en voelt dat het niet meer bij de groep hoort.
De groep lijdt niet onder plagerijen of vindt nadien meteen haar draai terug.	De groep lijdt onder een dreigend, onveilig gevoel. De kinderen zijn angstig en vertrouwen elkaar niet meer, ze zijn niet erg open of spontaan. Er zijn weinig echte vriendjes in de groep

Wat te doen als het (nog) niet goed gaat

Schoppen en slaan:

- 1e x: waarschuwing en gesprek lkr.
- 2e x: telefonisch contact met ouders
- 3e x: afspraak met ouders

Schelden en/of intimidatie:

- 1e x: waarschuwing en gesprek lkr.
- 2e x: telefonisch contact met ouders
- 3e x: afspraak met ouders

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, proberen zij en wij de volgende vier stappen te doorlopen:

- **Stap1**

Er eerst zelf en samen proberen uit te komen (afspraken worden evt. op papier gezet.)

- **Stap2**

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de juf of meester voor te leggen.

- **Stap3**

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties. (zie consequenties)

- **Stap 4**

Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie consequenties)

Ook wordt er een notitie in Parnassys gemaakt. Bij iedere melding omschrijft de leerkracht de toedracht. Bij de derde melding worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie/pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. Hiervan wordt een verslag gemaakt en in het leerling-dossier bewaard. (Ouders/verzorgers en leerkracht ondertekenen evt. het verslag.)

Indien nodig worden Aanspreekpunt Ongewenst Gedrag en/of vertrouwenspersoon van de Konot ingeschakeld.

- **Consequenties in vijf fasen (binnen de afspraken van de groep)**

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten: in zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de groep te komen.

De leerkracht krijgt signalen binnen dat er sprake is van pesten. Stap 1 t/m 4 worden dan doorlopen. Als dit vervolgens geen positief resultaat oplevert voor de gepeste leerling neemt de leerkracht duidelijk stelling in.

De volgende fasen worden dan doorlopen, afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn/haar gedrag.

Fase 1:

- Een of meerdere pauzes binnen blijven
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde

Fase 2:

- Een gesprek met de ouder(s), als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouder(s) wordt nadrukkelijk gevraagd, om een einde aan het probleem te maken. De school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.
- Begeleiding van gepeste leerling
- Medeleven tonen en luisteren en vragen hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of "ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen". Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen
- Begeleiding van de pester
- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken! Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste
- Excuses aan laten bieden
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest maar ook belonen (b.v. schouderklopje) als het kind zich wel aan de regels houdt
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de stop eerst-nadenken-houding of een andere manier van gedrag aanleren (4-stappen)
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?

- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD
- Adviezen aan de ouders van onze school

Ouders van gepeste kinderen

- Houdt de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek
- Als het pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact u op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Digitaal pesten

Als school formuleren wij duidelijke regels voor veilig gebruik van de elektronische snelweg en informeren wij de leerlingen over de gevaren die hieraan ten grondslag kunnen liggen.

Tegen het zich niet houden aan de afspraken die gelden op onze school zal worden opgetreden volgens dezelfde stappen als het traditionele pesten.

Leerkrachten, medewerkers en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit gedragsprotocol.

Wie werken er aan sociale en fysieke/ruimtelijke veiligheid	Namen personen	Bereikbaar (mail)
Ons aanspreekpunt ongewenst gedrag is:	Lianne Geerdink	l.geerdink@konot.nl
Onze anti-pestcoördinator is:	George in het Veld	06-50216442 g.inhetveld@konot.nl
Onze aandachtsfunctionaris (meldcode) is:	George in het Veld	06-50216442 g.inhetveld@konot.nl
Ons zorgteam bestaat uit:	Judith Haarman George in het Veld Francy Wilthuis	j.haarman@konot.nl g.inhetveld@konot.nl f.wilthuis@konot.nl

5. Voorwaarden scheppen

Wat	Wie	Inhoud
Oudergesprekken	Leerkracht, ouder, kind	Incidenten bespreken ongewenst gedrag
Melding bij aanspreekpunt ongewenst gedrag	Leerkracht	Incidentregistratie
Hanteren meldcode	Leerkracht Directeur	Signalerende functie Meldcode hanteren
Bijwonen bijeenkomsten aanspreekpunten ongewenst gedrag	Aanspreekpunt ongewenst gedrag	Coaching, inhoudelijke kennis bijhouden
Hanteren Sociaal Veiligheidsplan	Alle medewerkers	
Training en coaching voor medewerkers	Directie	Faciliteren, monitoren
Informatievoorziening naar je team	Leerkracht	Het delen van informatie met elkaar